

VNEUS Lindegren Lotta

26.09.2003

EDUSKUNTA
Suuri valiokunta
Ulkoasiainvaliokunta

Viite

Asia

HVK – puheenjohtajan kysymyskaavake (lainsäädäntöneuvosto, neuvoston puheenjohtajuus)

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti EU-ministerivaliokunnan 26.9.2003 hyväksymä muistio Suomen vastauksiksi puheenjohtajan kysymyksiin "HVK- puheenjohtajan kysymyskaavake (lainsäädäntöneuvosto, neuvoston puheenjohtajuus)".

EU-asioiden valtiosihteeri

Jari Luoto

LIITTEET

1 kpl

**LAINSÄÄDÄNTÖTEHTÄVÄ
NEUVOSTON KOKOONPANOT
MINISTERINEUVOSTON PUHEENJOHTAJUUS**

(kysely)

Puheenjohtajavaltion järjestämissä kahdenvälisissä keskusteluissa on tullut esiin seuraavaa:

- Neuvoston lainsäädäntötehtävä on määriteltävä paremmin.
- On laadittava luettelo neuvoston kokoonpanoista.
- On selvennettävä, miten neuvoston kokoonpanojen puheenjohtajuus käytännössä kiertää.

I LAINSÄÄDÄNTÖTEHTÄVÄ

1. Onko lainsäädäntötehtävän kuuluttava yhdelle ainoalle neuvoston kokoonpanolle
vai
onko kullakin neuvoston kokoonpanolla oltava sekä (julkinen) lainsäädäntötehtävä että muita tehtäviä käsittelevä osa?
2. Onko julkisen lainsäädäntötehtävän piiriin kuuluttava ainoastaan tavanomaisessa lainsäätämisyjärjestyksessä (Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät yhdessä) hyväksyttävät lait ja puitelait
vai
kaikki lait ja puitelait?

Suomen vastaus:

- 1: Jokaisen neuvoston kokoonpanon tulisi jatkossakin hoitaa sekä lainsäädäntö- että muita tehtäviä, kuten tähänkin asti. Erillistä lainsäädäntöneuvostoa ei tarvita.
2. Lainsäädäntötehtäviä koskevan avoimuuden tulee koskea kaikkia lakeja ja puitelakeja, sekä myös neuvostolle delegoitua säädösvaltaa.

II NEUVOSTON KOKOONPANOT

3. Onko valmistelukunnan kaavailema Eurooppa-neuvoston päätös neuvoston kokoonpanojen luettelosta tehtävä - kuten valmistelukunnan ehdotuksessa esitetään - **yksimielisesti** vai **määräenemmistöllä** tai **yksinkertaisella enemmistöllä**? Onko luettelossa mainittava vain rajattu määrä kokoonpanoja Sevillassa tehdyn päätöksen mukaisesti?

Suomen vastaus:

3. Neuvostokokoonpanojen lukumäärää koskevan luettelon hyväksymisessä tulisi noudattaa yksimielisyyttä neuvostossa. Pohjana tulisi olla Sevillassa hyväksytty neuvostokokoonpanojen luettelo, ottaen kuitenkin huomioon tarve eriyttää toisistaan yleisten asiain ja ulkosuhteiden neuvostokokoonpanot. Kokoonpanojen lukumäärä tulisi yleisesti ottaen pyrkiä pitämään korkeintaan kymmenessä.

III MINISTERINEUVOSTON PUHEENJOHTAJUUS

4. Olisiko ulkoasiainneuvoston lisäksi myös muilla neuvoston kokoonpanoilla oltava **pysyvä puheenjohtaja** (eli ei sovellettaisi 23 artiklan 4 kohdan mukaista vuorottelua)?
Millä kokoonpanoilla?
Kuinka pitkä aika?
Miten toteutetaan käytännössä (ko. neuvoston kokoonpanon jäsenet valitsevat)?
5. Pitäisikö niillä neuvoston kokoonpanoilla, joihin sovelletaan kiertävää puheenjohtajuutta, olla **ryhmäpuheenjohtajuus** (Team Presidency)?
6. Jos valitaan **ryhmäpuheenjohtajuus**,
- kuinka monta jäsenvaltiota muodostaisi ryhmän? Kolme, neljä vai viisi?
  - kuinka pitkäksi ajaksi - vuodeksi, 18 kk:ksi vai pidemmäksi aikaa?
  - onko ryhmien **kokoonpano** määriteltävä etukäteen **vai** jätettävä avoimeksi, niin että siitä päätetään tiettyjen kriteerien pohjalta **tasapuolista vuorottelua** noudattaen (jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden poliittinen ja maantieteellinen tasapaino ja monimuotoisuus valmistelukunnan ehdotuksen 23 artiklan 4 kohdassa olevan määritelmän mukaisesti)?
  - Olisiko neuvoston eri kokoonpanojen **jakautuminen** ryhmän sisällä määriteltävä etukäteen **vai** jätettävä ryhmässä olevien jäsenvaltioiden päätettäväksi?
7. Koska ryhmäpuheenjohtajuusjärjestelmässä tarvitaan entistä enemmän koordinointia, onko säilytettävä ainakin osittain "**komentoketju**", jossa yleisten asioiden neuvostoa johtava jäsenvaltio toimisi myös Coreperin [I ja II] puheenjohtajana?
8. Kuuluisiko tiettyyn neuvoston kokoonpanoon liittyvien komiteoiden ja työryhmien puheenjohtajuus automaattisesti sille jäsenvaltiolle, joka toimii ko. neuvoston puheenjohtajana (**vertikaalinen järjestely**)?
9. Jos siis unionin ulkoasiainministeri toimisi ulkoasiainneuvoston puheenjohtajana, toimisiko ulkoasiainministerin edustaja vastaavasti PTK:n tai muiden ulkosuhteita käsittelevien ryhmien puheenjohtajana?
10. Lisäksi neuvoston työskentelyn johdonmukaisuuden vahvistamiseksi: Olisiko puheenjohtajuutta hoitavien jäsenvaltioiden edustajien välille luotava **epävirallinen koordinointijärjestely**, johon voisivat osallistua Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja ja unionin ulkoasiainministeri?
11. Onko neuvoston puheenjohtajuuden vuorottelua koskevista yksityiskohtaisista järjestelyistä tehtävä Eurooppa-neuvoston **yksimielinen päätös***? Jos on,
- onko päätös tehtävä samalla kun perustuslaista tehtävä sopimus hyväksytään?
  - voidaanko päätös tehdä myöhemmin, jos **tulevan järjestelyn keskeisistä piirteistä** sovitaan samalla kun perustuslaista tehtävä sopimus hyväksytään?

Suomen vastaus:

4. Suomi ei tue pysyvien puheenjohtajien nimittämistä millekään neuvostokokoonpanolle. Neuvoston puheenjohtajuus on jäsenvaltioiden tehtävä, ja niiden tulee voida vapaasti valita edustajansa sitä kullakin tasolla hoitamaan. Tämä koskee myös ulkosuhdeneuvostoa; Suomi ei tue esitystä jonka mukaisesti unionin ulkoministeri toimisi ulkosuhdeneuvoston puheenjohtajana.
5. Neuvoston puheenjohtajuuden tulee perustua ehdottoman tasapuoliseen vuorotteluun jäsenvaltioiden välillä. Olemme tältä pohjalta valmiita harkitsemaan eri malleja myös tiimipuheenjohtajuuden

* Nykyään luettelon, jossa vahvistetaan puheenjohtajuutta hoitavien jäsenvaltioiden järjestys, hyväksyy neuvosto yksimielisesti.

toteuttamiseksi edellyttäen, että ne myös tuovat lisäarvoa nykyjärjestelmään verrattuna unionin toiminnan tehostamiseksi ja neuvoston työn koherenssin ja avoimuuden parantamiseksi. Mallin tulisi kattaa kaikki neuvostot ja niiden alaiset kokoonpanot.

6. a + b) Näiden periaatteiden mukainen voisi olla esimerkiksi malli, jossa puheenjohtajuutta hoitaisivat 4-5 jäsenvaltion tiimit 2-2,5 vuotta kerrallaan. Myös unionin monivuotinen työohjelma tulisi mitoittaa tiimin toimikauden pituiseksi. Yksittäisiä puheenjohtajuusohjelmia ei enää tarvittaisi.

c) Tiimien kokoonpanojen on perustuttava tasapuoliseen rotaatioon, ja niiden tulisi vaihtua aina kunkin täyden kierroksen jälkeen. Uudet tiimikokoonpanot tulisi vahvistaa neuvostossa yksimielisesti hyvissä ajoin, esimerkiksi vähintään 2 toimikautta ennen täyden kierroksen päättymistä, jotta uudet puheenjohtajat ehtivät kunnolla valmistautua tehtäviinsä.

d) Jäsenvaltioiden tasaveroinen asema puheenjohtajuuden hoidossa on turvattava. Ehdottamassamme mallissa jokainen tiimin jäsenestä vastaisi vuorollaan kaikkien ministerineuvoston kokoonpanojen sekä Coreperin (I ja II) puheenjohtajuudesta yhdellä kertaa. Kulloinenkin ministerineuvoston puheenjohtajavaltio toimisi tiiviissä yhteistyössä seuraajansa kanssa.

7. Coreper I ja II:n puheenjohtajuuden tulisi aina kuulua sille jäsenvaltiolle, joka vastaa yleisten asiain neuvoston puheenjohtajuudesta. Suomen esityksessä tämä automaattisesti toteutuu, sillä yksi jäsenvaltio toimii samalla kertaa kaikkien ministerineuvostojen ja myös Coreperin puheenjohtajana. 8. Työryhmien ja komiteoiden puheenjohtajuudet tulisi sopia tiimiin kuuluvien jäsenvaltioiden kesken niin, että saman jäsenvaltion edustaja hoitaisi puheenjohtajuutta tietyssä komiteassa tai työryhmässä koko tiimin toimikauden ajan.

9. Suomen esityksen mukaisesti ministerineuvostojen puheenjohtajuutta kulloinkin hoitava tiimin jäsen huolehtisi myös ulkosuhdeneuvoston puheenjohtajuudesta. Ulkosuhdetyöryhmien ja –komiteoiden (COPS jne.) puheenjohtajuuksista puolestaan sovittaisiin tiimin jäsenten kesken koko tiimin toimikauden ajaksi (kts. kohta 8). Unionin ulkoministerille ei tule antaa puheenjohtajuustehtäviä.

10. Erillistä koordinaatorakennetta ei tarvita, koska kaikki ministerineuvostot ovat saman puheenjohtajan vastuulla. Koordinaatiosta neuvoston sisällä huolehtivat Coreper ja yleisten asiain neuvosto, joka yhdessä komission kanssa vastaa myös Eurooppa-neuvoston kokousten valmistelusta. Mahdollisella Eurooppa-neuvoston pysyvällä puheenjohtajalla ei tule olla mitään unionin lainsäädäntötyöhön tai neuvoston työskentelyyn liittyviä käytännön tehtäviä.

11. Tulevan puheenjohtajuusjärjestelyn perusmalli tulee kirjata sopimukseen, esimerkiksi erilliseen pöytäkirjaan, eikä jättää asiaa Eurooppa-neuvoston päätettäväksi. Pöytäkirjasta tulee käydä selkeästi ja ristiriidattomasti ilmi neuvostossa noudatettava puheenjohtajuusjärjestelmä sekä ministerineuvoston että komiteoiden ja työryhmien osalta, ml. mahdollinen tiimipuheenjohtajuusmalli. Tiimien kokoonpanosta ja puheenjohtajuusjärjestyksestä ei tule kuitenkaan määrätä sopimuksissa, vaan niistä voidaan päättää neuvostossa samaa menettelyä noudattaen kuin neuvoston kokoonpanoistakin, eli yksimielisesti. Päätös tulee vahvistaa aina hyvissä ajoin ennen uuden kierroksen alkua, jotta puheenjohtajuustehtävään ehditään asianmukaisesti valmistautua.